Ἀκούω... Βλέπω...

ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΠΛΟΥΖ : Ὁ μουσικός συνεργάτης τοῦ παρισινοῦ «Μόντ» Κλώντ Φλεουτέρ γράφει στό πολυσέλιδο ἑβδομαδιαῖο ἐμβόλιμο «Ὁ κόσμος τῶν Τεχνῶν καί τῶν Θεαμάτων» γιά τό ρεμπέτικο στήν Ἑλλάδα. Φίλος καί συνεργάτης τοῦ Ροδήρου Μανθούλη, φίλος πολλῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς, ὁ Φλεουτέρ ὄχι μόνο ἀναλύει σωστά — συνοπτικά, βέβαια — τήν πορεία τοῦ ρεμπέτικου, ἀλλά προβαίνει καί σ' ἕναν εὔστοχο παραλληλισμό μέ τό «Μπλούζ» τῶν Ἀμερικανῶν Νέγρων. Μειοψηφίας τραγούδια, ἀρχικά, ἀμφότερα, τῶν φυλακῶν καί τῶν χαμένων ἐρώτων, βραδύρρυθμα, γραμμένα σέ «ἀργκό»,

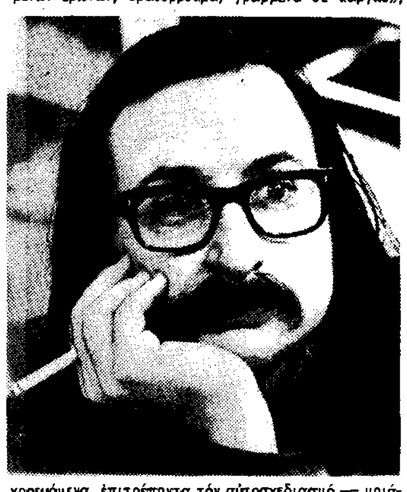

χορευόμενα, ἐπιτρέποντα τόν αὐτοσχεδιασμό — μοιάζουν. Ἀκόμα, καί τά δυό μιλᾶνε γιά ναρκωτικά καί «ωμπάτσους» καί καταδίωξη καί παρανομία... Τώρα — λέει — τό ρεμπέτικο ἀλλοτριώθηκε, ἀπορροφήθηκε ἀπό τίς ἄλλες τάξεις τῆς κοινωνίας, πεθαίνει θῦμα τοῦ δίσκου καί τοῦ τουρισμοῦ. Ἀναφορές στόν Γενίτσαρη, «τόν ξεχασμένο τοῦ '30», στόν Τσιτσάνη, στή Σωτηρία Μπέλλου (ἡ Ἐντίθ Πιάφ, ἡ Μπέττυ Σμίθ τῆς Ἑλλάδας, λέει) καί κατάληξη στόν Σαββόπουλο, «εἴδωλο τῶν φοιτητῶν καί τῆς νεολαίας τῆς Ἀθήνας». Σήμερα — λέει — τό ἑλληνικό τραγούδι δέν προέρχεται πιά ἀπ' τά ρεμπέτικα. «Ὁ Σαββόπουλος, πού τό ἀντιπροσωπεύει σχεδόν ὁλοκληρωτικά, ἔχει ἐπηρεαστῆ ταυτόχρονα ἀπ' τά δημοτικά τῆς ἑλληνικῆς παράδοσης κι' ἀπ' τόν Μπόμπ Ντύλαν». Καί καταλήγει: «Στήν Ἑλλάδα, ὁ Σαββόπουλος θεωρεῖται ἀπ' τίς ἀρχές σάν ἕνας λίγο τρελλός ποιητής. Στή Γαλλία, δέν εἶναι δυστυχῶς γνωστός παρά σάν ὁ δημιουργός τοῦ... Ντιρλαντσντά»...

ΕΝΑ ΤΣΙΡΚΟ ΠΕΘΑΙΝΕΙ : Διαλύθηκε τό ξακουστό γαλλικό τσίρκο τῶν Ἀδελφῶν Ἀμάρ. Πρίν ἀπό λίγα χρόνια, χρεωκοπημένοι, οἱ Ἀμάρ τό παραχώρησαν στόν Μαρσεγιέζο κ. Ροζέ Ζακόμρ. Ὁ τελευταῖος τοῦ ἀφιέρωσε τόν χρόνο του καί τό χρῆμα του. Δέν ἄντεξε, ὅμως. Καί τώρα τά ζῶα σκορπίστηκαν στούς πέντε ἀνέμους...

Ο ΜΠΑΡΤΟΝ ΑΡΝΕΙΤΑΙ : Στό περιθώριο τῆς ἀσθένειας τοῦ Ντέ Σίκα — πάει καλύτερα, λένε οἱ γιατροί, ὁ ὄγκος ἦτον καλοήθης — μέγα ταβατούρι μεταξύ τῶν ὑπόλοιπων παραγόντων τῆς ταινίας «Τό ταξίδι», πού ἐπρόκειτο νά γυρίση. Τοῦ Μπάρτον, δέν τοῦ ἀρέσει τό σενάριο. Τό εἶπε στόν παραγωγό

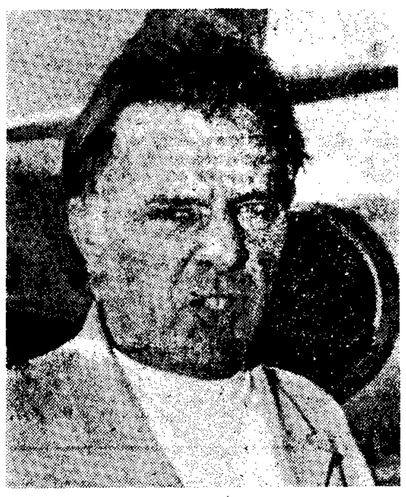

Κάρλο Πόντι καί τό ξανάστειλαν στούς σεναριογράφους γιά «ρετούς». Τοῦ Μπάρτον, πάλι, δέν τοῦ ἀρέσει ἡ ἰδέα νά ἐγκαταλείψουν τόν Ντέ Σίκα καί νά βροῦν ἕναν ἄλλο σκηνοθέτη. «Πέστε στόν Βιττόριο ὅτι δέν γυρίζω τήν ταινία παρά μόνο μ' αὐτόν», τηλεφώνησε στή γυναίκα τοῦ Ντέ Σίκα, Μαρία Μερκαντέρ. Καί τό παρασκήνιο συνεχίζεται...

ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟΝ «ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ»: Στή Μυτιλήνη, αὐτή τήν αὐλή τοῦ 6ου Δημοτικοῦ Σχολείου, τό θεατρικό τμῆμα τῆς «Χορωδίας Μυτιλήνης» τήν μετέτρεψε σέ κηπο-

θέατρο. Τά «σπίτια» πού φαίνονται δέν εἶναι σπίτια, εἶναι σκηνικά. Γιά τό ἔργο «Ὁ τρελλός μέ τά παραμύθια — Θεόφιλος Χ'' μιχαήλ» τοῦ Ν. Μάτσα, πού θά παίζεται ἀπό αὔριο κι' ὥς τίς 2 Σεπτεμβρίου.

Η ΜΟΛΥΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ : Ἀκόμη καί στούς ναυαγούς ἐπιβάλλει ὁ φίλος Δημήτρης Πετσετίδης σεβασμό στόν Σαρωνικό :

— Μή, ρέ, πετᾶς ἀπόβλητα!...

ΘΑ ΠΑΗ ΣΤΗ ΖΟΥΓΚΛΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΡΖΑΝ...: Δέν θά μποροῦσε ὁ Γιώργος Χαρίδημος νά μήν ἀρπάξη τήν ἐπικαιρότητα. Ἔτσι, βάζει τόν ἥρωά του ν' ἀκολουθῆ τό

ρεῦμα φυγῆς τῆς ἐποχῆς πρός τόν Ταρζαν καί τ' ἄγρια θηρία. Παίζει, πράγματι, ἀπόψε καί αὔριο τήν ὡραία κωμωδία «Ὁ Καραγκιόζης στή Ζούγκλα». Γέλια θηριώδη! (Στήν Πλάκα, Φανάρι Διογένη).

Ὠτοβλεψίες

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ὁ παράξενος θεατρικός κόσμος τῶν γιαπωνέζικων λιθογραφιῶν

ΕΠΙ ΔΥΟ ΑΙΩΝΕΣ, ΟΙ ΧΑΡΑΚΤΕΣ ΖΟΥΣΑΝ ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥΚΙ

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ, Αὔγουστος

Ο ΔΥΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ γνώρισε καί ἀγάπησε τήν ὀμορφιά τῶν γιαπωνέζικων λιθογραφιῶν, ὅταν ὁ «Κομμοντόρ» Πέρρυ, ὁ Ἀμερικανός πλοίαρχος, ἄνοιξε τήν ἐμπορική ὁδό πρός τή ψευδαρχική Ἰαπωνία, γύρω στά 1850. Στήν ἀρχή, οἱ ἔμποροι ἔφερναν πίσω στήν πατρίδα τους πολύχρωμες λιθογραφίες, διακοσμημένες μέ τό κλασικό στύλ τῆς πρωτεύουσας τῆς χώρας Ἔντο (τό σημερινό Τόκιο). Τό κομψό αὐτό εἶδος διαμόρφωσε τά γούστα τῶν Δυτικῶν γιά τίς ξυλογραφίες, πού ἄσκησαν τεράστια ἐπίδραση σέ καλλιτέχνες, ὅπως ὁ Βάν Γκόγκ, ὁ Γκωγκέν καί ὁ Μποννάρ. Τώρα, χάρη στόν Ρότζερ Κής καί στή γυναῖκα του Κέϊκο Μιζουσίμα, τό Μουσεῖο Τέχνης τῆς Φιλαδέλφειας παρουσιάζει μιά ἐκτεταμένη ἔκθεση (περίπου 400 χειροποίητες «στάμπες» καί σχέδια), πού περιλαμβάνει ξυλογραφίες τοῦ 18ου καί 19ου αἰώνα, φτιαγμένες ἀπό μιά ὁμάδα ἀγνοημένων καλλιτεχνῶν, πού δούλευαν στή δεύτερη μεγάλη πόλη τῆς Ἰαπωνίας, τήν Ὀζάκα.

Η ΕΚΘΕΣΗ αὐτή, πού προκαλεῖ μεγάλη συρροή κοινοῦ, γεννᾶ τό θαυμασμό μέ τό περιεχόμενό της καί τήν τεχνική ὀφορμιά τῶν ἐκθεμάτων. Πόλη μέ μεγάλη παράδοση στό θέατρο, ἡ Ὀζάκα γέννησε ἕναν ὅμιλο ἀπό καλλιτέχνες, πού γιά νά βροῦν τά θέματά τους δέν στράφηκαν στά παλάτια τοῦ Ἔντο, ἀλλά στούς θιάσους τοῦ Καμπούκι, τῆς ἴδιας τῆς πόλης τους. Ζωγράφισαν διάσημους ἤθοποιούς (πού θεωρήθηκαν ὀνάθεμα ἀπό τήν ἀνώτερη καί σνοβιστική τάξη τῆς Ἰαπωνίας) σέ περίφημα ἔργα. Οἱ εἰκόνες αὐτές προκάλεσαν πολύ μεγαλύτερη ἐκπληξη στό λαό, παρά οἱ μεγολοποιεπεῖς ἥρωες, οἱ μυθικοί θεοί καί τά γαλήνια τοπία, πού ἀποτελοῦσαν τά ἀγαπημένα θέματα τῶν καλλιτεχνῶν τοῦ Ἔντο.

ΟΠΩΣ Ο ΛΩΤΡΕΚ μέ τά κοφέ του, ἔτσι καί οἱ καλλιτέχνες τῆς Ὀζάκα ἔφεραν ἕναν νέο ρεαλισμό —συγχρόνως ὅμως καί ἐμπορική ἐπιτυχία— μέ τά σιμπάϊ - ε (δηλαδή μέ τά πορτραῖτα ἠθοποιῶν πού σχεδίσιζαν) τοῦ Καμπούκι. Σέ κάθε πρεμιέρα τοῦ Καμπούκι, ἀνάμεσα στό κοινό ὑπῆρχαν καί καλλιτέχνες, ὅπως οἱ Χοκούσου, Γιοσιτάκι, Σοκοσαΐ καί ὁ ἀσύγκριτος Σιγκεχάρου. Τή στιγμή πού οἱ γραφικοί ἠθοποιοί, ὅπως ὁ ἐντυπωσιακός Νακαμούρα Δύταεμον ΙΙΙ, στροβιλίζονταν στά σανίδια τῆς σκηνῆς, οἱ καλλιτέχνες τούς σχεδίαζαν διαστικά, προσπαθώντας νά συλλάβουν καί τό παραμικρό ἀνέμισμα ἑνός κιμονό, τήν περηφάνεια ἑνός προσώπου, τήν τρομερή ἀπειλή ἑνός σπαθιοῦ. Πήγαιναν ἀκόμα καί πίσω ἀπό τή σκηνή, μέσα στό μυστήριο τῶν παρασκηνίων (ὅλοι οἱ ρόλοι καί οἱ ἀνδρικοί καί οἱ γυναικεῖοι, παίζονταν στό Καμπούκι ἀπό ἄνδρες) καί ἐξακολουθοῦσαν νά σχεδιάζουν. Πολλά ἀπό αὐτά τά σχέδια στέλνονταν καί σέ ἄλλες πόλεις, ὅταν οἱ θίασοι ἔκαναν περιοδεῖες καί παντοῦ προκαλοῦσαν τό ἐνδιαφέρον.

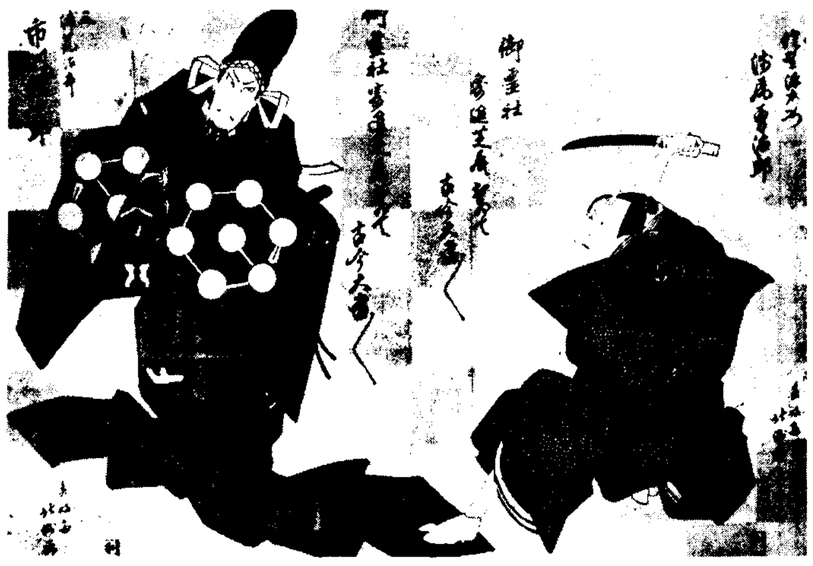

«Ἡ δολοφονία ὑψηλοῦ αὐλικοῦ» — σκηνή ἀπό τό θέατρο Καμπούκι : Ἕνα ἀπό τά 400 χαρακτικά ἐκθέματα, πού θαυμάζουν οἱ ἐπισκέπτες τῆς μεγάλης ἐκθέσεως τῆς Φιλαδέλφειας.

ΕΝΑ ἀπό τά πιό ἐντυπωσιακά ἐκθέματα τῆς ἐκθέσεως τῆς Φιλαδέλφειας εἶναι τό σχέδιο τοῦ Τοτρυφερά στήν ἀγκαλιά του. Ἕνα σχέδιο τοῦ Σιγκεχάρου, εἰκονίζει τέσσερις μαχόμενους σαμουραΐ, πού, ὁμοιοι μέ αἴλουροι, ἔχουν μπλεχτῆ σ' ἕνα ἀστεῖο συμπλέγμα. Ἕνα θέμα ἀγαπητό στούς Γιαπωνέζους εἶναι ἡ τιμή μέ τά αἱμοτηρά ἐπακόλουθά της. Σ' ἕνα σχέδιο τοῦ Χακούσου, ἕνας φεουγιοκαύνι, πού παρουσιάζει τόν ἠθοποιό Νακομούρα Οὐτάεμον σάν ἕνα ἄγριο καί θλοσυρό σαμουραΐ μέ τίς πτυχές τοῦ μανδύα του νά ἀνεμίζουν σάν φουρτουνιασμένη θάλασσα —ἐνώ μέ τό δεξί του χέρι νανουρίζει προστατευτικά ἕνα ἀβοήθητο μωρό, πού κρατᾶ δάχτυλα ἄρχοντας ἑτοιμάζεται νά σκοτώση αὐτόν πού τόν πρόσβαλε θανάσιμα. Ἀκόμα καί στόν κόσμο τῆς γιαπωνέζικης τέχνης, ὁ φόνος κρατᾶ μιά σημαντική θέση, ὅπως τό δείχνει ἕνα ἄλλο σκίτσο τοῦ Χοκούσου. Τό φάντασμα τῆς δολοφονημένης συζύγου ἐμφανίζεται στόν ἄνδρα της πού τή σκότωσε καί ἐκεῖνος τρελλαίνεται ἀπό τό φόβο του. Τά σκίτσα πού πορουσιάζουν πονεμένες κόρες, ἄπιστους ὑπηρέτες καί πολεμιστές πού μοιάζουν νά ὑποφέρουν, φαίνονται ἀτελείωτα. Ὅλες, ὅμως, οἱ εἰκόνες ἔχουν τήν ὀμορφιά, πού ἀποτελεῖ τό χαρακτηριστικό στοιχεῖο τοῦ οὐκύγιο - ε, τοῦ «κυματίζοντος κόσμου», τῆς γιαπωνέζικης ξυλογραφίας.

ΕΝΑΣ ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ κατάλογος «Ὁ θεατρικός κόσμος τῶν λιθογραφιῶν τῆς Ὀζάκα» —Ἔκδοση τοῦ Ἱδρύματος Φόρντ— μοιράζεται στήν ἔκθεση καί ἀποτελεῖ ἕνα ἔξοχο κλειδί γιά τούς σπουδαστές καί συλλέκτες, γιατί τούς ἐπιτρέπει νά ἐκτιμήσουν τήν ἀξία αὐτῶν τῶν σχεδιαστῶν τῆς Ὀζάκα, πού εἶχαν σκιαστῆ ἀπό τούς πιό γνωστούς σύγχρονούς τους καλλιτέχνες τῆς σχολῆς τοῦ Ἔντο, ὅπως π.χ. τούς Χιροσίγκε καί Χακουσαΐ.

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ αὐτά, ἀποτελοῦν ἕνα σημαντικό μορφωτικό ντοκουμέντο τῆς ἱστορίας τῆς Ἰαπωνίας. Καί ὅπως γράφει ὁ Κής καί ἡ σύζυγός του : «Μετά ἀπό δύο αἰῶνες εἰρήνης, οἱ κάτοικοι τῆς Ὀζάκα δέν ἐμπνέονταν πολύ ἀπό τόν ἡρωϊσμό τῶν προγόνων τους στό παλιό πεδίο τῆς μάχης. Χρειάζονταν ἕνα νέο, ζωντανό μοντέλο καί βρῆκαν αὐτό πού ζητοῦσαν στό θέατρο Καμπούκι. Σάν τούς ρομαντικούς, οἱ ἠθοποιοί ἔγιναν οἱ πνευματικοί ἥρωες γιά τούς κατοίκους τῆς Ὀζάκα καί ἡ συμπεριφορά τους πάνω στή σκηνή ἔνας τρόπος ζωῆς. Τά ξυλογραφικά πορτραῖτα τούς χρησίμευαν καί σάν καθρέφτες καί σάν ἀνάμνηση. Ἡ Φύση μιμήθηκε τήν Τέχνη».

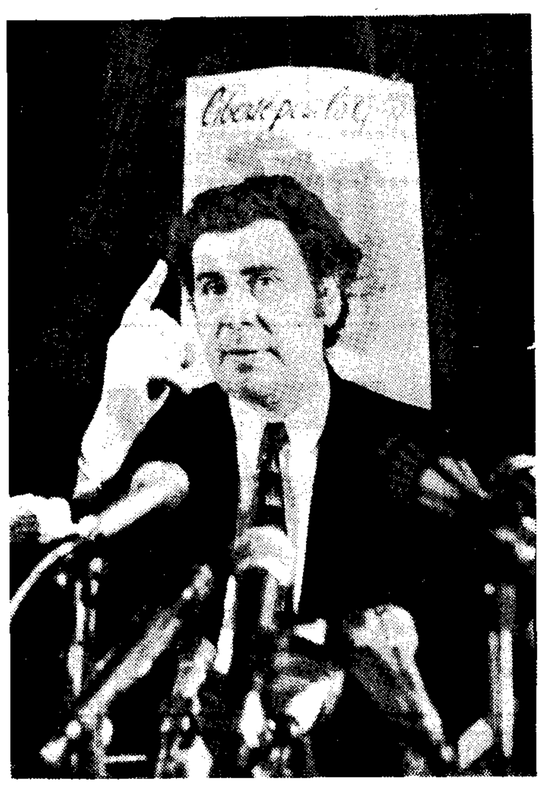

Μίκης Θεοδωράκης: «Μέ τό μουσικό του ταλέντο, σημαδεύει τήν ἱστορία τῆς τέχνης τοῦ 20οῦ αἰώνα», γράφει ὁ Ἀμερικανός κριτικός Γουΐλφριντ Μέλλερς.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΗ:

Μ. Θεοδωράκης, μουσική καί κοινωνική ἀλλαγή

ΜΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Αὔγουστος.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ τοῦ Γιώργου Γιάνναρη, μέ τίτλο «Μίκης Θεοδωράκης : Μουσική καί κοινωνική ἀλλαγή», εἶναι ἡ πρώτη σημαντική μελέτη, πού γράφτηκε στά ἀγγλικά, γιά ἕναν ἄνθρωπο πού, μέ τό μουσικό του ταλέντο, σημαδεύει τήν ἱστορία τῆς τέχνης τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα. Εἶναι ἕνας μεγάλος ὄνθρωπος, πού ἔγινε ἕνας σύγχρονος μῦθος. Εἶναι ἕνας μεγάλος μουσικός, πού ἔθεσε — καί στίς περισσότερες βρῆκε τήν ἀπάντηση — θεμελιώδεις ἐρωτήσεις γιά τή φύση καί τή χρησιμότητα τῆς μουσικῆς. Ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς του, ἔτσι ὅπως ξετυλίγεται μέσα ἀπό τίς σελίδες τοῦ βιβλίου τοῦ Γιάνναρη, εἶναι συγχρόνως καί ἡ ἱστορία τῆς μουσικῆς του: γιατί, ὁ Θεοδωράκης, ἀπό τότε κιόλας πού βρισκόταν, ἐφήβος ἀκόμα, στήν Ἀντίσταση, ἦταν ἕνας ἐκπαιδευμένος μουσικός, πού θαύμαζε τόν Στραβίνσκι, τόν Μπάρτοκ καί δούλεψε, γιά ἕνα διάστημα, μέ τόν Ξενάκη. Οἱ πανάρχαιες καλλιτεχνικές παροδοσεις, ἄν καί ἀγνοημένες ἀπό τίς ἑλληνικές μουσικές ἀκαδημίες, ἦταν ἀκόμα ζωντανές στήν Ἑλλάδα. Ὑπῆρχε ἡ παράδοση τῆς βυζαντινῆς ὑμνωδίας, τά δημοτικά τραγούδια, πού εἶχαν μεγάλη ἀπήχηση στό λαό, ἀκρίβως γιατί διατηροῦσαν τήν φολκλορική κληρονομιά.

Ο ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ ἔγινε περισσότερο γνωστός στό παγκόσμιο κοινό ἀπό τίς συνθέσεις του σέ θεατρικά καί κινηματογραφικά ἔργα. Καί, ἄν ἡ μουσική του μᾶς θυμίζει λίγο τόν Βών Οὐίλλιαμς. τόν Κόπλαντ, τόν Σοβέζ, ἀκόμα καί τόν Σιμπέλιους, ἔχει μιά κοίταση ἑλληνική καταγωγή. Ὁ Θεοδωράκης ἔχει κάτι τό κοινό μέ τόν Ὄρφφ. Δέν ἔχει τήν θαυμάσια ἀκουστική φαντασία τοῦ Ὄρφφ, ἀλλά εἶναι πιό ἄμεσα δεμένος μέ τή δημοτική παράδοση. Ἄν ὁ Ὄρφφ συνθέτει ὑλική μουσική, ἀνατρέχοντας στήν ἐξίσωση «μέλος, λόγος, ὄρχηση», ὁ Θεοδωράκης μπορεῖ νά βρῆ μιά ἰσάξια σύνθεση, υἰοθετώντας τόν τρόπο ἀπαγγελίας τῆς παλιᾶς ἐπικῆς (ἀκριτικῆς) μπαλλάντας, τήν διακύμανση τοῦ ρυθμοῦ τῆς βυζαντινῆς μονωδίας, τό σατιρικό (μέ τήν ἀρχαϊκή καί σύγχρονη ἔννοια τῆς λέξεως) ζῆλο τῶν ρεμπέτικων τραγουδιῶν καί τή γοητεία τοῦ μπουζουκιοῦ.

ΤΟ ΕΡΓΟ τοῦ Γιάνναρη ἔχει βαρύτητα. γιατί εἶναι πραγματικό καί βασίζεται σέ ντοκουμέντα. Στήν οὐσία, ὅμως, δέν εἶναι ἕνα καλό βιβλίο καί τό πεζό γράφιμό του τείνει νά ψειώση τό ἡρωϊκό θέμα. Ἄν καί γράφει ὅτι ἐνδιαφέρεται γιά τίς ἐσωτερικές σχέσεις ἀνάμεσα στή ζωή, στή μουσική καί στήν πολιτική, ἀποφεύγει τό οὐσιαστικότερο στοιχεῖο, ἐφ' ὅσον δέν προσπαθεῖ νά ἀναλύση τη μουσική τοῦ Θεοδωράκη μέ μουσικούς ὅρους. Ἡ μουσική εἶναι τό αἷμα τοῦ Θεοδωράκη. Καί ὁ Γιάνναρης ἀφνεῖται νά σχολιάση τά κομμάτια ἐκεῖνα, πού ἄνήκουν στή δικαιοδοσία τοῦ «μουσικολόγου». Ἡ ἀπάντηση τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοδωράκη πάνω σ' αὐτό, θά ἦταν ἐνδιαφέρουσα. Μάλλον θά ἔλεγε ὅτι ἡ μουσική δημιουργεῖται ἀπό ἀνθρώπους γιά τούς ἀνθρώπους. Καί οἱ ἄνθρωποι πού γράφουν μεγάλα βιβλία μέ θέμα τή ζωή καί τό ἔργο ἑνός συνθέτη (ἄσχετο ἄν αὐτός ὁ συνθέτης εἶναι συγχρόνως καί ἕνας ἥρωας), δέν θά ἔπρεπε νά φοβοῦνται τή μουσική. Σήμερα, ὁ συνθέτης πρέπει νά εἶναι στρατευμένος πρῶτα στόν ἴδιο του τόν ἑαυτό καί μετά στόν κόσμο πού ζῆ. Καί, ὅποια κι' ἄν εἶναι ἡ σπουδαιότητά του, ὁ κριτικός συγγραφέας πρέπει νά εἶναι στρατευμένος πρῶτα στή μουσική...

WILFRID MELLERS

Στή Θεσσαλονίκη

ΕΛΗΞΕ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Πολλές ἀνακοινώσεις

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας. —

Ἔληξαν σήμερα οἱ ἐργασίες τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Συνεδρίου, περί Ἀρχαίας Μακεδονίας, μέ ὀκτώ ἀνακοινώσεις Ἑλλήνων καί ξένων ἐπιστημόνων. Ὁ ἐπίτιμος ἔφορος ἀρχαιοτήτων κ. Χ. Μακαρόνας ,ἀναφερόμενος στήν ἀνακοίνωσή του στά ἀρχαῖα λείψανα καί ἐπιγραφικά μνημεῖα πού βρέθηκαν πρό δωδεκαετίας κοντά στό χωριό Καλαμωτό, ἀνατολικά τοῦ Ζαγκλιβερίου Θεσσαλονίκης, ὑποστήριξε ὅτι ἡ ὕπαρξη τῆς ἀρχαίας πόλεως, πού μαρτυροῦν τά μνημεῖα αὐτά, θά πρέπει νά ταυτισθῆ μέ τήν ἀρχαία Ἀπολλωνία.

Ἡ ἀρχαιολόγος Δ. Παπακωνσταντινου - Διαμαντούρου, ἀναφέρθηκε στό προβλήματα, σχετικά μέ τήν τοπογραφία τῆς ἀρχαίας Πέλλας, ὑπογραμμίζοντας ὅτι ἡ ἐπίλυση τῶν προβλημάτων αὐτῶν ἔχει σημασία γιά τήν περαιτέρω πορεία τῆς ἀνασκαφικῆς ἔρευνας.

Ὁ καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπίρμπιγχαμ κ. Ρ. Τόμλινσον, ἀναφερόμενος στήν τεχνική τῶν μακεδονικῶν τάφων, συνέδεσε τήν καταγωγή τῆς τεχνικής αὐτῆς μέ τήν στρατιωτική ἀρχιτεκτονική τῆς Ἐγγύς Ἀνατολῆς.

Ὁ καθηγητής Ρέξ Ουίτ, ἐξετάζοντας τό πρόβλημα τῆς θρησκείας στήν Βόρειο Ἑλλάδα στά πρῶτα χρόνια τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὑποστήριξε ὅτι μέ βάση πρόσφατες ἐπισκέψεις του στή Λήμνο καί στή Σαμοθράκη καί ἱστορικές πηγές τῆς ἐποχῆς, μπορεί νά ὑποστηριχθῆ ὅτι ἡ καβειρική λατρεία κατείχε πρωτεύουσα θέση στή Θεσσαλονίκη. Πρόσθεσε, ὅτι ἡ ἔρευνα θά πρέπει νά συνεχισθῆ γιά νά γνωσθοῦν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά μέ τό λειτουργικό μέρος τῆς λατρείας.

Οἱ καθηγηταί Ε. Μπαντινάν, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Χάρβορντ καί Κλαϊβ Φός τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μασσαχουσέττης ,ἐξετάζοντας προβλήματα σχετικά μέ τή μάχη τοῦ Γρανικοῦ, ἐπεχείρησαν νά τήν ἀπαλλάξουν ἀπό μιά παράδοση, πού ὅπως εἶπαν, ἐπεδίωκε νά ἐξυμνήση τήν στρατιωτική μεγαλοφυΐα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου πάνω σέ ἐσφαλμένες βάσεις. Οἱ ὁμιλητές τόνισαν ὅτι μιά ἐπιστημονικώτερη ἀντιμετώπιση τῶν ἱστορικῶν δεδομένων θά ἐνισχύση ἀκόμη περισσότερο τήν στρατιωτική μεγαλοφυΐα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου παραμερίζοντας τίς φιλολογικές κατασκευές σάν περιττό ἱστορικό φόρτο.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προμήθεια 60.000 τετραγ. μέτρων καπνοπάνου ἐγχωρίου κατασκευῆς Φ Νο 230Β

Ἡ Ἀγροτική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος προκηρύσσει μειοδοτικόν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν διαγωνισμόν διά τήν προμήθειαν 60.000 τετραγ. μέτρων καπνοπάνου ἐγχωρίου κατασκευῆς.

Ὁ διαγωνισμός θέλει ἐνεργηθῆ τήν 26ην Σεπτεμβρίου 1973 ἡμέραν Τετάρτην καί ὥραν 12.30 εἰς τά Γραφεῖα τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν τῆς Τραπέζης (Χρήστου Λαδᾶ 6 — 1ος ὄροφος) καί ἐνώπιον τῆς Μονίμου Ἐπιτροπῆς Προμηθειῶν αὐτῆς.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νά λάβουν ἀντίτυπα τῆς σχετικῆς διακηρύξεως ἐκ τῆς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν τῆς Α.Τ.Ε. Γραφεῖον 16 - Τηλ. 2332.793.

ΜΕΝΤΙΟΥΜ

ΕΛΠΙΣ ΠΑΥΛΑΤΟΥ

Δίπλωμα καί Βραβεῖον Τηλεπαθείας Μακρᾶς Ἀποστάσεως, τῆς Ἑταιρίας Ψυχικῶν Ἐρευνῶν, διά τήν ἐξαιρετικήν της ἐπίδοσιν εἰς πειράματα διεξαχθέντα ὑπό τοῦ κ. Τανάγρα μετά τῶν ξένων Πανεπιστημίων Παρισίων, Βιέννης, Τυβίνγης, Λονδίνου καί Νέας Ὑόρκης.

ὁδός Ἀκροκορίνθου 67 καί Κρήτης γωνία, 1ος ὄροφος, πάροδος ὁδοῦ Λισσίων πλατεῖα Βάθης. Τηλέφ. 813.591 καί 8961.094.

Δέχεται 9—1 π.μ. καί 4—6 μ.μ.

ΝΙΝΑ ΤΣΙΝΙΚΑ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ραψάνης 6 (+ Μιχαλακοπούλου 175), ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ. Τηλέφωνον 781.249.

Η ΙΑΤΡΟΣ
ΑΦΡΟΔΙΤΗ Σ. ΝΟΔΑΡΑ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ – ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 5—7 μ.μ. πλήν Σαββάτου, Στουρνάρα 29, τηλέφωνον 631.752.

«Ληστοκρατία» στό Ἐλεύθερο Θέατρο

Ἡ ληστοκρατία στήν Ἑλλάδα εἶναι τό θέμα τῆς ἑπόμενης δουλειᾶς πού ἑτοιμάζει, μετά τήν ἐπιθεώρηση «Καί σύ χτενίζεσαι», τό «Ἐλεύθερο Θέατρο».

Ἡ ἀνακοίνωση ἔγινε χθές τό μεσημέρι, σέ εἰδική πρές - κονφερενς, κατό τήν ὁποία οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ «Ἐλεύθερου Θεάτρου» εἶπαν ἀκόμη:

● Τό φαινόμενο «ληστές» μετά τήν Ἐπανάσταση τοῦ '21 καί τήν ὀπελευθέρωση εἶναι τό θέμα τῆς καινούργιας δουλειᾶς μας. Ἤδη ἔχει γινει μιά τεράστια συλλογή ὑλικοῦ ἀπό ντοκουμέντα, ἀπό ἐφημερίδες μιᾶς ἐκατονταετίας περίπου, ἀπό ἐπίσημα ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, ἀπό μουσική, τραγούδια, φωτογραφίες, γκραβούρες, ἐντυπώσεις ξένων περιηγητῶν, ἀπό λαϊκές εἰκονογραφημένες φυλλάδες τῶν περιπτέρων μά καί ἀπό κάτι ἀκόμα: ἀπό θέαμα πού θά ἑτοιμάσουμε συμπεριλαμβάνουμε καί δυό ἔργα γραμμένα ἐκείνη τήν ἐποχή : τόν «Τυχοδιώκτη» καί τόν «Ὑπάλληλο» τοῦ Μιχάλη Χουρμουζίη (Στό πρῶτο κάναμε τσίμπνες πράδες ποίν δύο χρόνια, ἀπ' ὅπου ξεκίνησε καί ὅλο τό ἐνδιαφέρον μας γιά τήν ἐποχή καί ἰδιαίτερα γιά τούς ληστές).

● Σήμερα, ἡ συλλογή ὅλου αὐτοῦ τοῦ ὑλικοῦ ἔχει πιά πραγματοποιηθῆ καί προχωροῦμε για παράσταση. Ὅμως, οἱ πληροφορίες γιά τούς λῃστές εἶναι ἀντιφατικές πέρα γιά πέρα. Οἱ λῃστές ἦταν ἀγωνιστές τοῦ '21 πού δεν τούς χωρεῖ ἡ νεόδμητη ἑλληνική κοινωνία; Ἦταν κακοῦργοι καί πλιατσικολόγοι πού βγαίνουν στό βουνό; Πῶς γίνονται κάποια στιγμή πανελλήνιοι λαϊκοί ἥρωες; Τί σημαίνει ὅταν ζητοῦν ἀμνηστία; Ποιοί τούς ἐμφανίζουν σαν ρομαντικούς ἥρωες καί μέ ποιά σκοπιμότητα; Ποιά εἶναι τά στρώματα πού κυριαρχοῦν στήν ἐξουσία ἐκείνο τόν καιρό; Πῶς οἰκοδομεῖται ἡ «ἐλεύθερη» πιά Ἑλλάδα; Ποιά νοοτροπία καί ἰδεολογία σπέρνεται καί καλλιεργεῖται; Τί σημαίνει χωροφύλακας μέσα στό νεαρό κράτος; Ἀπό ποιά στρώματα προέρχονται οἱ ληστοφάγοι; Ἔχει ἄμεση σχέση ἡ σημερινή κυρίαρχη ἰδεολογία μ' ἐκείνες τίς πρῶτες δόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους; Νά συναπτικα ἐλάχιστα δείγματα ἀπό τό ἐνδιαφέρον πού μᾶς προξένησε τό φαινόμενο «Ληστές» στή χώρα μας.

● Ὁ τόσπος τῆς δουλειᾶς μας: Ἡ εὐκολότερη λυση ποῦ θά μποροῦσε κανείς νά ἀκολουθήση ἀντιμετωπίζοντας ἕνα τετοιο θέμα, εἶναι νά γραφῆ ἕνα ἱστορικό δράμα: ἱστορικά δράματα ἡ βασιλικά ρομάντζα ἔχομε δῆ δέβαια στήν ἑλληνική σκηνή. Ὁ συγγραφέας θά μελετουσε ὅ, τι μελετήσαμε κι' ἐμεῖς, ἴσως καί περισσότερα, καί θά ἔστηνε ἕνα ἔργο με ἐσωτερική συνέπεια, μέ συνέπεια ὕφους καί φόρμας. Ἡ γραφή του θά εἶχε ἤδη ἐπιλέξει καί ἀπεμονώνει ποῦ θά κινηθῆ. Ἡ ἐπιλογή ὅμως αὐτή εἶναι ἀπό τή φύση της «ἀπόκρυφη», στό κοινό φτανει μονο ὅ,τι θά ἐπιλεγόταν ἀπό τόν δημιουργό, ἀφαιρώντας τίς ἀντιφάσεις πού ἐκ των πραγμάτων ὑπαρχουν. Π.χ. οἱ λῃστές εἶχαν ὀργανωσει δέβαια μεταξύ τους οἰκονομικα συστήματα πολύ